

Hóast tørvurin er størri enn nakrantíð so

— gevst Brúkarafelagið kanska

tí tað nógva arbeiðið ikki longur gerst bert við sjálvboðnari arbeiðsmegi og fíggjarstuðul fær felagið ongan — tíverri

Aðalfundur felagsins var mikudagin 16.11. á Landsbókasavninum kl. 19.00.

Brúkarafelagið hevur síðani seinasta aðalfund havt 90 mál til viðgerðar.

Tey allarflestu málini snúgva seg um vánaliga tænastru, handverkara-tænastru, verkstaðstænastru, handilstænastru ella almenna tænastru.

Ofta er sera trupult at fáa tey ymisku dyru töluni ein keypir afturgjörð. Tað sýnist sum um summir handlandi gloyma, at teir hava eina ábyrgd av eini vøru, eisini aftaná at brúkarin hevur góðið fyri hana.

Eisini sýnist tað, i summum førum, trupult at fáa tann seljandi at respektera garantitíðina.

Hetta eru mál, sum Brúkarafelagið roynir at hjálpa brúkarinum við, men tað eydnast ikki altíð.

Tað sýnist meira og meira greitt, at vit hava brúk fyri einum Brúkarafelagstovni, har brúkarin kann fáa hjálp frá serkønnum fólki, ikki minst lóggættum.

Brúkarafelagið hevur tað seinasta árið mest sum bert vegleitt brúkarin, tá hann hevur verið fyrri órætti. Hetta er kortini ikki nóg mikið, tí tann vanligi brúkarin orkar ikki at berjast við hesi vællærðu og væltrenuðu sölufólkini.

Brúkarin er tann veiki og gevist heldur enn at koma til ilnar við solumenn/konur, almennar stovnar osfr.

Eftirlit

Matvørlógin er eitt mál, sum Brúkarafelagið hevur strongt á at fáa setta í verk. Ja, sigast kann, at hetta var eitt av aðalmálum felagsins, tá tað varð stovnað.

Uttan at taka støðu i partapolitiskum kjaki, ella kjaki millum stovnar, ella á Debesartøð, so meina vit, at hólsviður-skiftini hjá Heilsuføðiligu Starvsstovuni mugu fáast í lagi, og starvsfólksþurvingurin verður loystur.

Vit kunnu ikki bliva við at liva i tí ótryggu støð

uni, at einki eftirlit er við framleiðslu og innflutningi av matvørum.

Góð heilsa aðrenn ár 2000 er slagorðið hjá ST i ár!

Vit eiga at gera nakað við kostpolitikkinn her á landi, men grundleggjandi fyri hetta er ein matvørlóg, ið vælt at merkja er sett í verk.

Tá tósáð verður um eftirlit, verður ofta so stórur dentur lagdur á príseftirlit, at góðskan kemur i annað rað.

Brúkarafelagið hevur ígjøgnum tey nógva árin, tað hevur verið til, fingið heilt nógvar kærur um tilfar til húsaþygging. Takklæðningur, sum ikki er tað, hann skuldi verið sambært lýsing. Húsaþyggingur, ið ikki hóskar til veðurlagið. Typuhús, ið ikki vóru so væl eignað til tað nógva regnið og vindin her hjá okkum, soleiðis at tey máttu eykablávast og blivu harvið nógvar dyrrar enn ætlað.

Tað átti at verið eitt krav, at tey, ið innflyta tilfar til húsaþygging o.t., á ein ella annan hátt kunna seg um hvat tilfarið tolar av vætu, vindi, salti osfr., soleiðis at brúkarin hevur umstøður at velja eftir dygd.

Okkara niðurstøða er, at tilfar, ið ikki lýkur treytirnar til okkara veðurlag, skal ikki innflytast!

I einstøkum førum hevur Prísráðið sett hægst loyvda vinning. Eitt dømi um hetta eru donsku dag- og vikublaðini. Har Prísráðið hevur sett hægst loyvda vinning til 20%.

Henda regla verður ikki yvirhildin.

Støða Brúkarafelagsins er, at betur er at avtaka hesa reglugerð, enn at lata teir handlandi gera sum teir finna fyrri best.

Er tað so, at eftirlitið hjá Prísráðnum ikki megnar arbeiðið vegna manntrot, má hetta fáast í rættlag.

Almennir stovnar

Tað kemur meiri enn so fyrri, at felagið verður biðið um hjálp i trætu við almennar stovnar, t.d. Trygging, postverk ið ella telefonverkið.

Vanliga verða hesir spurningar loystir i sátt og semju.

— Tíverri hevur felagið verið úti fyrri, at leiðslan á slíkum stovni, i staðin fyrri at svara fyrispurningi, leggur nevdina undir at misbrúka brúkarin til egin áhugamála.

Til fyrispurning um hesa ákæru, svarar Landsstýrið felagnum, at neyðugt er við skrivtligari klagu, um tað skal gerða nakað við málið!

Hetta var jú ikki ætlanin, men læran hjá brúkarinum er sostatt: Vilt tú gera arbeiðsgevaran hjá almennum stovni greitt, at óhøviskur atburður verður brúktur eitthvørt staðið, er vegurin enn, nevniliga tann skrivtliga klagan!

Betri var, um Landsstýrið vildi givið «ákærda» stovni boð um, at tað ikki sémir seg einum tilkum, at brúka óhøviskan atburður — serliga ikki leiðslan.

Umhvørvið

Eisini her hevur Brúkarafelagið gjørt vart við seg. Vit heittu á landsins myndugleikar, á handilsfólk og á brúkarin um at gevast at nýta spray-dósr við drivevni FLEON.

Vit heittu á Landsstýrið, um beinleiðis at bannað innflutningi av hesum dósum.

Tað góðliga er hent, hóast vit i fyrstu atlugu fingi tað fatan, at Landsstýrið ikki tók undir við okkum, so hevur Føroya Løgting nú sett lóg i verk, ið bannar innflutningi av dósum við FLEON, sum drivevni.

Vit eiga eisini at sleppa okkum av við bly-bensin.

Við smáum tekniskum broytingum, kunnu allir bilar brúka bly-fritt bensin, og umhvørvið verður enn minni dálkað. I hvussu so er eiga allar bensinstøðir/selir at hava hetta tilboðið, ikki minst tá vit vita, at bilar koma hendaðvegin, har motorurin er ætlaður til at nýta blyfritt bensin.

Prísmeking og lýsingar

Lógin um Príseftirlit

sigur greitt at allar vørur skulu vera týðiliga prísmarktar. Bæði tær ið stana á hillunum og tær ið standa í sýnisluggunum. Hesa grein sýnast nógvir handlar at fara sera lætt um, og tað sær út til at Prísráðið heldur hetta vera i lagi, tí haðani verður tilýsnalátandi einki gjørt.

Onkur lýsing kemur i bløðini, har handlandi verða biðin um, vælsignaði at halda lógina, men sama ger. Brúkarafelagið ger ferð eftir ferð vart við hetta lógarbrotið, tí brúkarin hevur krav uppá at siggja hvat ein vøra kostar. Tað ber til at døma handlandi bót, um teir ikki halda lógina. Tað hevði kanska hjálpt, men tað verður bara ikki gjørt.

Prískriggið millum teir handlandi harðnar alt meiri og meiri. Botnprisir, chokprisir, prisirir singla niður o.s.fr. eru yvirskriftirnar vit siggja nærum dagliga. Tað er einki at siga til at brúkarin letur seg lokka av hesum tilboðunum, men tá hann so kemur at keypa eina vøru, har prisurin veruliga er singlaður niður, so fær hann at vita, at talan er um eina prentvillu og har er einki at gera. Brúkarafelagið fær at vita at ein og hvør eigur at siga sær sjálvum, at eingin handil selur eina vøru við 90% av slátri av vanliga útsølu-prisinum.

Tað kann ein og hvør ikki siga sær sjálvum, tá tað samstundis ikki er óvanligt, at vora yvir longri tíð verður seld 10–20% undir innkeypsprís. Havast skal eisini i huga, at omanfyrinevndu yvirskriftir koma so nógvar pristilvitanina hjá brúkarinum, at úrslitið verður, at brúkarin einki kann siga sær sjálvum.

Brúkarin skal hava vøruna fyrri tann lýsta prís. Eisini hetta hevur Prísráðið havt lýsing um i bløðunum.

Tað er kanska nakað annað, um talan er um eina vanliga tilboðslýsing uttan aðurnevndu lokkandi yvirskriftir. Tað ber ikki til fyrst við gyltum orðum at lokka brúkarin, fyrri síðani at hald áhann fyrri gjøldur; tað verði seg tilvitað ella ótilvitað!

Skal Brúkarafelagið avtakast?

Tá nevndin i felagnum

setir ein tilkan spurning, er okkurt á vási!

Vit eru sjálvandi fegin um at kunna hjálpa, vegleiða og geva góð ráð, bæði til limir og ikki limir.

Hetta hevur to havt við sær, at málini eru vaksin okkum uppum høvðið, soleiðis at vit, ið mánna nevdina, ikki siggja okkum før fyrri at gera eitt nóg munadygt arbeiði!

Hava fleiri ferðir biðið Landsstýrið um fíggjarligan styrk soleiðis, at vit kundu havt 1/2—1/1 skrivstovufólk. Hetta hevur to ikki hepnast okkum higartil, hóast bráneyðugt, tá okkara ókeypis arbeiðsmegi eftirhondini ikki munar nóg væl.

Leggja vit so afturat, at tað visir seg at vera sera torført, at fáa nýggj fólk i nevdina, er spurningur okkara nakað lættari at skilja!

Hetta er mikið spell, tí ár undan ári eru málini vaksin, bæði i nøgd og vavi.

Hetta visir altýðuligt, at brúk er fyri felagnum — so tað er við ringum tannabiti, at vit og tíverri ein fjøld av brúkarum, møguliga mugu góðtaka at felagsskapurin leggur árnar inn!

Nevndin

Ófatiligt at tey tora!!!

Á heysti 1981 settu fólk seg i samband við meg, tí nú skuldi skarvast burtur av heima-hjálparatímum, sparpolitikkur móti teimum veikastu i samfelagnum. Eg undraðist stórliga og listist eyðvitað einum stórum spurnartekini. Tað var tá fólkalokkurin og sambandsflokkin sátu i landsstýrinum, og sum høvdu givið pensjonistum tey niðurbrotandi boð, niðurskurðar av heima-hjálparatímum hjá avlamin- og fólkapensjonistum, tí tað er so ómettaliga lætt, men hvat i guds garði hevur tað við politikk at gera? — Teimum gjørdi tað tað sama, at tað var sjálv livvøðrin hjá heum fólkum, teir harvið kvettu av.

I dag rovna teir at

siga okkum, at teir stríðast fyrri okkara áhugamálum, men eg ivist i, at nakar her á oyggjunum hevur gloymt ta ljótu gerð. Ja, tað undrar meg, at teir tora at visa sitt dugnaloyvi á ein so grovan hátt.

Avlamin- og fólkapensjonistar! — Tað er bert ein flokkur, ið tekur sær av áhugamálum okkara, og sum altíð hevur gjørt tað, nevniliga Javnaðarflokkurin.

Til ungdómin, sum automatiskt er ein minnilutabólkur og tí ikki hevur stórvægis makt til at gera vart við seg, latið okkum halda saman og seta kross við Javnaðarflokkin!

Sv. Aage Andersen

At lave et arbejde ordentligt, ta'r sjældent længere tid end at lave det dårligt!

MUP